

© **Закревський В. Е.**

Закревський В. Е. – кандидат філософських наук, старший науковий співробітник Південного наукового центру Національної академії педагогічних наук України.

УДК: 1+316.323.72+001.891.57.313

СОЦІАЛЬНЕ МОДЕЛЮВАННЯ МАЙБУТНЬОГО

В роботі проаналізована діяльність певної кількості футурологічних суб'єктів. Виявлено рівень їх впливу на спрямованість світового соціального процесу. Визначена концептуальна схема організаційної програми гуманістичного перетворення світового співтовариства. Дана описова характеристика проблемно-тематичного розмаїття футурологічного інтелектуального продукту.

Ключові слова: меріократія, мультиспільнота, соціально-етичний кодекс, всесвітній гуманізм, антропоонтологія, всесвітня федерація держав.

СОЦИАЛЬНОЕ МОДЕЛИРОВАНИЕ БУДУЩЕГО

В работе осуществлен анализ деятельности определенной части футурологических субъектов. Выявлен уровень их воздействия на направленность мирового социального процесса. Определена концептуальная схема организационной программы гуманистического преобразования мирового сообщества. Дана описательная характеристика проблемно-тематического разнообразия футурологического интеллектуального продукта.

Ключевые слова: мериократия, мультиобщность, социально-этический кодекс, вселенский гуманизм, антропоонтология, всемирная федерация государств.

SOCIAL MODELING OF FUTURE

The paper analyzes activity of some of futures subjects. Level of influence on the direction of global social process is revealed. Conceptual framework of the organizational program of humanistic transform of the world community is defined. Descriptive characteristic of problem-thematic diversity of futurological intellectual product is given.

Keywords: meriokratation, multistate, socio-ethical codex, universal humanism, anthropoonthology, Worldwide Federation of States.

Передбачення майбутнього – системна проблема, яка розглядається науковим співтовариством з багатьох сторін. Різним соціально-філософським аспектам футурологічного знання (цивілізація, позитивний проект, наукова фантастика, футуросинергетика, образ, утопія, глобальний гуманізм, історія, доля) присвячені праці дослідників: Маркварда О., Бергера П., Лукмана Т., Хокінга С., Насіми Н., Стерлінга Б., Марфеніна Н., Фурмана Д., Фукуями Ф., Бенджаміна К. та ін.; *концептуальне і соціокультурне прогнозування*: Горюнова А., Кононенко А., Кучкарова З., Ніканорова С., Нікітіної Н., Бенда Ж., Басаніні Ф., Грея Дж., Лепського М., Левіна К., Агамбена Дж., Стеніна Т., Арського Л., Дондової Б., Бобкова П., Курумчиної А., Ракитянської Л., Трет'якова І., Князевої Е., Гранберга А., Прозорова В., Яковця Ю., Кушліна В., Зінов'єва А., Булатової А., Бахтіної Т., Кальнея М., Козлова А., Тимошенко Т., Лескова Н., Арутюнової Н., Порус В. та ін.; *проекткування*: Шушкевич Ю., Брінка Д., Уілсона Д., Стерлінга Д., Валерстайна І., Джонса Д., Стюпіна В., Маркова А., Розіна В. Васильєва К., Агеєва А., Ріфкіна Дж., Шукшиної Л. та ін.; *етика майбутнього*: Лоського І., Назарчука А., Фішера Дж., Ападурай А., Аталі Ж., Баудріларда Б., Кастельса М., Гоулда С., Монтегнера Л., Моріна Є., Портело Є., Робінсона М., Томані А., Ватімо Дж. та ін.; *цінності 21 століття*: Анаса Дж., Аркуна М., Барето А., Беная А., Бінді Д., Бомбард'є Д., Брахіка А., Чанга Ф., Делора Ж., Деріди Ж., Десаї М., Гордімера Н., Річі І., Кана А., Кенеді П., Крістевої Д., Мафесолі М., Масух В., Мбембе М., Е. М'Бокколо, Суї Р., Слотердайка П., Велча В., Вільсона Е. та ін.; *політичне майбутнє локальних людських спільнот і глобального соціуму*: Бордюгова Г., Трет'якова В., Крупнова В., Солозобова А., Фурсова О., Свас'яна К., Сахарова А., Ейзенштадта Ш., Плетнікова Ю., Кузика Б., Суркова В., Пантіна В., Чернікова П., ООН як колективного автора та ін.

Вважаємо, що однією з основних **проблем** соціальної діяльності є невідповідність методів управління колективними суб'єктами світового процесу, не адекватних сучасним соціоприродним викликам та ризикам. Багато в чому зазначена вада функціонування світової соціальної системи обумовлена нездатністю колективного свідомого локальних людських спільнот і світового соціуму в цілому до об'єктивного передбачення майбутнього. **Мета** цієї роботи полягає в аналізі змісту і характеру діяльності певної категорії суб'єктів та нетрадиційних напрямків футурологічної активності, а також виявлення ступеня їх впливу на спрямованість світового соціального процесу.

Визначення попередніх контурів концептуальної версії глобальної соціальної технології, необхідної і достатньої для зняття протиріччя, що лежить в основі зазначеної вище проблеми - таке скромне завдання цієї статті.

На соціально-політичному рівні майбутнє людських спільнот визначається відповідними нормативно-правовими документами. Так на виконання рішень Всесвітнього саміту тисячоліття 2000 року «Цілі розвитку тисячоліття» Україною розроблено проект «Україна в 2015 році: Цілі розвитку тисячоліття, адаптовані для України» [1]. Середньострокова перспектива розвитку національних держав забезпечується також документами прогнозного плану: Національна доповідь «Новий курс: реформи в Україні 2010-2015»; щорічне послання Президента України В. Ф. Януковича до Верховної Ради України «Модернізація України – наш стратегічний Вибір» [2; 3]. Прихильність певної спрямованості діяльності в тих чи інших сферах життєдіяльності сучасних держав фіксується в документах світового масштабу, наприклад у 2008 році 100 країн, включаючи Україну, взяли на себе зобов'язання щодо актуалізації корпоративної соціальної відповідальності бізнесу, уклавши «Глобальний договір» [4]. На рівні Європи також приймаються численні нормативно-правові акти, покликані регулювати різні напрями соціально-економічного та соціокультурного розвитку членів ЄС, наприклад, наукова діяльність здійснюється в так званих Рамкових програмах [5]. Слід визнати, однак, що рівень впливу смислових конструктів даних інформаційних структур на якісну трансформацію життєдіяльності «цільових аудиторій» важко піддається об'єктивному виміру, а тому може вважатися невизначеним.

За даними колишнього співробітника британських спецслужб Д. Колемана, діє вже понад півтора десятиліття роки вельми ефективна наднаціональна організаційна структура, «Комітет 300» – Таємний Світовий Уряд, що прагне до встановлення Нового Світового Порядку. Довірені агенти впливу вище зазначеного «Уряду», згідно Д. Колеману, контролюють практично всі сфери життєдіяльності країн світу і таким чином визначають спрямованість світового соціального процесу. Надзавдання «Уряду» полягає у винищенні якомога більшої кількості людей на планеті Земля, виходячи з теорії обмеженості ресурсної бази життєзабезпечення людства. Концептуальна версія Нового Світового Порядку – єдина грошова система; універсальна релігія; різке уповільнення («нульове зростання») темпів науково-технічного прогресу; згорання всіх науково-дослідних робіт, за винятком обмеженої кількості, що відповідає жорстким вимогам концепції «золотого мільярда» (маніпулювання поведінкою людей, біороботизація і т. п.); штучно розпалювані війни, в тому числі й цивільні; голод і хвороби; диверсифікація національної самосвідомості і знищення етнонаціональних ідентичностей; розхитування інституту сім'ї; дискредитація основних релігій світу; руйнування великого промислового виробництва, масове безробіття ускладнене алкоголізацією і наркоманізацією молоді; введення світової економіки в системний колапс. Кінцева мета «Уряду» – різновекторна (економічна, політична, культурна, духовно-моральна) дезорганізація і дезінтеграція світової соціальної системи [6].

Видатний американський соціолог Е. Тофлер, вказуючи на прірву між життєвих світів індивідуальних і колективних суб'єктів соціальної взаємодії, що небезпечно збільшується, передрікає масштабні субрегіональні революційні потрясіння. Низка такого роду «абсолютних подій» буде ініціюватися не «повстанням мас», а нездатністю соціального керівництва виконувати традиційні управлінські функції: «Ми присутні при народженні нової системи організації, яка буде все більш змагатися з бюрократією, і, врешті-решт, займе її місце. Це організація майбутнього, яку я називаю «ад-хок-ратією»» [7 с. 142]. Могильником старого порядку соціальної взаємодії стане, за Е. Тофлером, принципово новий тип життєдіяльності, при якому плінність ситуаційних положень, нечувана гнучкість життєвих стратегій, величезна різноманітність і високий темпоритм поведінкових програм, небачена динамічність статусних позицій, різноманіття функціонально-рольових комплексів соціальних індивідів будуть визначальними. У розділі «Стратегія соціального футуризму» Е. Тофлер дає узагальнену характеристику вельми поширеного в даний час стилю соціального управління, якому притаманні економоцентричність, короткостроковість, недемократичність, недалекоглядність, недовірливість: «...для технократа як у Детройті, так і в Києві економічний поступ — основна мета, технологія – основний інструмент» [7 с. 481]. У розділі «Гуманізація планування» Е. Тофлер виносить вирок технократичному стилю планування відверто називаючи його нелюдським [7]. Професор історії Гарвардського університету Н. Фергюсон, який входив в 2004 році до сотні найвпливовіших людей світу, досить плідно конструював альтернативно-гіпотетичні варіації розвитку історичного процесу. Вважаємо такий підхід цілком слушним. Дійсно, оскільки історія потенційно є поліваріантною, цілком виправданим є дійсно демократичне опрацювання не тільки апостеріорі, але й апріорі, всього

вектора можливих напрямків розвитку подій [8].

А. Азімов був переконаний, що вільне переміщення в часі відкриє широкі можливості для вдосконалення соціальної організації, вказуючи при цьому зокрема на торгівлю. Автором і виконавцем даних різноспрямованих міжчасових екскурсів є у фантаста колективний суб'єкт, який складається із Вічних фахівців [9]. Методологічною основою спрямованих змін реальності і структури Часу є так звана «психоісторія» – наука, створена вигаданим вченим Г. Селдоном, нібито за допомогою Галактичної енциклопедії, яка сконцентрувала наукові знання всіх членів космічного мультиспільноти. По суті А. Азімов здійснив концептуальне конструювання порядку Галактичної Федерації на принципах меріократії – «м'якої влади» вчених. Цілком впізнаваною є знахідка А. Азімова: екологічно чиста психотронна зброя, що дозволяє маніпулювати поведінкою людей. Творці земно-космічної психотронної зброї, розуміючи, що вона може бути успішно застосована і до власної «живої сили», вдалися до конструювання роботів. Робот – універсальний солдат. Однак добре пам'ятаючи, що всі технічні інновації подібні двосічній бритві, можна припустити, що і у випадку з робототехнікою виявляться небажані негативні наслідки.

Кілька романів («Хайнський цикл») американської письменниці У. Л. Гуїн, об'єднані наскрізною темою, піднімають на Всесвітньо-космічний рівень актуальну земну проблему інтеграції різноманітних етнокультурних спільнот в достатньо щільному життєвому просторі. Досконалу, з точки зору автора, соціально-політичну модель взаємодії в надцивілізації, (Ліга Світів – «столиця» планета Хайн – загально визнаний моральний лідер) можна побудувати, за умови неухильного дотримання соціально-етичного кодексу. Запорукою і гарантом гуманної взаємодії членів Ліги Світів є безумовне прийняття оригінальної своєрідності Інших. У контексті визначальної гуманітарної проблематики творчого кредо, У. Л. Гуїн ставить і позитивно вирішує тему міжкультурної взаємодії. Найбільш показові, в цьому відношенні романи «Обділені: неоднозначна утопія», «Чотири шляхи до прощення», в яких представлена концептуальна версія досконалого устрою полікультурного соціального співтовариства [10]. У романі «Ліва рука п'єтми» автор переконливо показує, що при мудрій витримці і неупередженій взаємодовірі навіть між радикально відмінними культурами можливе встановлення гуманістичного типу взаємодії [11]. Дуже цінним з соціально-філософської точки зору є вказівка на те, що оптимальна взаємодія різноманітних цивілізацій забезпечується їх сутнісною однорідністю («День народження світу»). Автор, використовуючи жанр антиутопії, гіперболізує тенденції руйнування сім'ї в сучасному світі (три статі - чоловічий, жіночий, нейтральний), чому неабиякою мірою сприяють штучна героїзація ЗМІ сексуальних меншин, лібералізація законодавства щодо протиприродних одностатевих шлюбів, інші способи девальвації сімейних цінностей. Для означення даного типу міжлюдської взаємодії необхідно створити новий соціолінгвістичний маркер, оскільки такого роду уживання понять «шлюб, сім'я» не є коректним та морально не припустимим.

Завдяки творчості даного автора, вперше в науковій світовій фантастиці з'явилося панорамне художнє полотно (п'ять романів, дві повісті, ряд оповідань), що представляє концептуальну версію гуманного соціального устрою Галактичної Федерації. Дуже продуктивним для світового соціуму є Закон, що регламентує взаємодію членів Ліги Світів. Окремо варто відзначити, що Закон носить рекомендаційний характер, а центральний координаційний орган Ліги Світів не панує, але наставляє, вчить і радить. Розквіт Всесвітнього Гуманізму, за У. Л. Гуїн, повинен створюватися еволюційним шляхом і досягти кульмінаційної верхівки досконалості протягом двох тисяч п'ятисот років, починаючи з двадцять третього сторіччя. Сутнісні характеристики міжспільнотної взаємодії в Лізі Світів визначаються тезаурусом базових смислових конструктів, що представляють неминущу цивілізаційну цінність [12].

Представляється цікавим і пізнавальним простежити соціально-етичну і політичну динамку світового соціального процесу, представлену болгарською віщункою В. П. Гуштеровою: 2076 рік – встановлення загального цивілізаційного порядку на основі суспільної власності і комуністичного світогляду; 2167 рік – поява принципово нової загальної релігії; 2273 рік – абсолютна расова дисиміляція етнонаціональних спільнот; 2288 рік – подорож у часі і контакти з інопланетянами; 3797 рік – повне знищення природної екосистеми Землі; 3815 рік – війна; 3854 рік – антрополого-цивілізаційна катастрофа; 3871 рік – новий духовний лідер (можливо інопланетянин) дарує людям досконалу соціально-етичну і ціннісно- нормативну систему; 4308 рік – остаточна перемога Добра над злом, яка розвінчає нарешті соціокультурний міф про їх онтогносеологічну та діалектичну єдність; 4509 рік – встановлення людством прямого комунікаційного каналу з Єдиним Богом; 4599 рік – досягнення безсмертя; 5079 рік – кінець світу [13]. Мішель де Нотрдам, французький провидець,

який жив у 15 столітті, також писав, що йому відомі основні події історії людства на сім тисячоліть у минуле і майбутнє. Зокрема появу Антихриста М. Нотрдам відносить до 2242, з якого начебто почнеться «Золоте Століття» [14]. Блаватська Є. П. ще в кінці 19 століття була переконана, що «...настав час скидання з тронів вищих Богів кожного народу на користь Одного Загального Божества – Бога непорушного закон, не милосердя; Бога Справедливої сплати, а не прощення, яке зазвичай є спонуканням до злодіяння і повторення його» [15].

За сорок три роки діяльності Е. Кейсі, їм було представлено світу чотирнадцять тисяч смислових артефактів, однак більша частина його прогностичної інформації присвячена Атлантиді. Характерно, що зазначена тема була його коханою. Всупереч численним спекуляціям наукової богеми навколо теми Атлантиди Е. Кейсі стверджував, що в результаті чергового геологічного катаклізму з дна Атлантичного океану підніметься потоплена в свій час Атлантида. Він таки був правий – компанією «Гугл Оушен» влітку 2012 року знайдена столиця Атлантиди – місто Атлантіс. Згідно Е. Кейсі в результаті збудження більшості вулканів, відбудуться глобальні геофізичні зміни: субтропіки перетворяться в тропіки, Н'ю-Йорк, Конектикут припинять існування, величезні території Каліфорнії, Японії, Північної Європи будуть покриті водою. Однак людство переживе дану антропологічну катастрофу і його залишки вироблять Новий Порядок соціальної взаємодії. На жаль, Е. Кейсі в даному контексті вказував тільки на торгівлю, але ми переконані, що такий «екстремальний урок» змусить землян створити дійсно гуманний соціально-економічний та соціокультурний устрій.

Важливою в соціально-філософському плані є концепція антропоонтології Е. Кейсі: Абсолютне Божество виокремлює від себе енергетично-духовні промені, які згодом матеріалізуються в людські тіла. Подібного роду Боголюди володіли в «свій час» універсальними здібностями — читання думок, миттєвого перельоту на тисячі кілометрів, переміщення величезних вантажів, передбачення майбутніх подій і т. п. Однак певна частина Боголюдей знехтувала виконанням покладеної на них високої місії, дозволивши собі використовувати «не людські» здібності для прагматичних цілей: завоювання жіночої любові, досягнення влади тощо. За таке зловживання довірою, вони були позбавлені Божої Благодаті і залишені вічно жити з землянами. Занепалі ангели – це духовні сутності, що дозволили змінити своєму призначенню, і в покарання позбавлені комунікації з Тим Хто послав, і саме страшне – можливості «повернення». Цілком можливо, що досить вузьке коло людей, що володіють різного роду екстраординарними здібностями - це прямі нащадки грішних ангелів. Вірних послідовників позитивного соціально-етичного вчення атлантів Е. Кейсі називав Синами Закону Єдиного, а вищого морального авторитету даного духовно-морального співтовариства – Великим Вчителем [16]. Завдячуючи високій достовірності прогнозів і різочій ефективності його цілющої практики, з усіх відомих світу ясновидців і віщунів, мабуть, тільки діяльність Е. Кейсі отримала найбільшу підтримку суспільства. Нібито «ненаукові» дані Е. Кейсі про цивілізацію атлантів мають величезне соціально-філософське значення, оскільки розсовують рамки «писаної» історії приблизно на 100 тисяч років.

Основними векторами соціально-політичного розвитку сучасного світу є державоцентрична і гуманістична, вважав Д. Андреев. Щодо оптимального устрою світового соціального організму даний автор вважав Всесвітню Федерацію під контролем «...якоїсь незаплямованої, непідкупної, високоавторитетної..., інстанції етичної, ...наддержавної, бо природа держави неетична по своїй істоті» [17; с. 7]. Соціально-етична структура, призначена для вдосконалення Всесвітньої Федерації держав – «Ліга перетворення сутності держави»; представницька влада якої – Верховний Собор, а наукове забезпечення здійснює – Верховна вчена рада. Незважаючи на те, що Д. Андреев стверджує про наявність в нього нібито детальної програми реалізації грандіозного гуманістичного проекту – «Роза Світу»: «...безкровне об'єднання людства в єдиний організм, загальний достаток, виховання поколінь облагородженого образу, перетворення планети в сад, а всесвітньої держави – в братство» – слід визнати даний благородний задум однією з найбільш романтично-ідеалістичних утопій 20 століття [17 с. 151]. Зокрема розподіл світових запасів природних копалин передбачається здійснювати справедливо. Гідна подиву і захоплення абсолютна футурологічна об'єктивність Д. Андреева щодо драматичності соціально-етичної діалектики історичного процесу. Так він чесно заявляє, що після повної перемоги і тривалого панування на планеті гуманізму настануть часи Антихриста. Примітно, що у відповідності з соціально-етичною діалектикою (Добро-зло) Д. Андреева структура «часовості» варіюється не в результаті зменшення або збільшення якихось матеріальних змінних (А. Ейнштейн), але стає закономірним наслідком трансформації якісно певних форм соціальності: «Сам час зробиться тоді іншим, ніж тепер, він перетвориться на золоту симфонію паралельно струмуючих часів, і те, що ми називаємо історією, вичерпається. Не історія, а зростання

світової гармонії буде змістом часу» [17 с. 151].

Висновки. Незважаючи на те, що існуюча гносеологічна картина майбутнього є майже повною, до створення дійсно всеохоплюючої синергетичної футурології дистанція величезного розміру. Навіть зіставлення смислових конструктів, сутнісних і описових характеристик майбутнього, розглянутих в даній роботі, переконливо свідчать про тематичне розмаїття і диференційовану ступень глибини розкриття порушених проблем. Екстраполюючи даний стан на природно, теж не вичерпний футурологічний інтелектуальний продукт, представлений у вступі, можна зробити аналогічний висновок. Однак представляється можливим і необхідним виявити стратегічно важливі проблемно-тематичні «вузли», представлені в роботах різних авторів. Так про воцаріння в майбутньому універсальної релігії, як адекватного соціокультурного втілення Єдиного Загального Божества майже в унісон говорять ідеологи Світового уряду, а також В. П. Гуштерова, Е. Кейсі, О. Блаватська. Вільне переміщення в часі гарантують нашим нащадкам А. Азімов, В. П. Гуштерова, Д. Андрєєв. У. Л. Гуїн, Е. Кейсі. На торжестві Всесвітнього гуманізму, пов'язаного з укоріненням Закону Єдиного (Е. Кейсі) і Нового Порядку — глобального соціального устрою наполягає Д. Андрєєв. Одним з неодмінних засобів гуманістичної або просто позитивної трансформації Вселенського Соціуму в числі багатьох інших А. Азімов вважає якийсь критично необхідний компендіум знань – Галактична Енциклопедія. У контексті проблемного поля цієї роботи представляється доцільним:

- виокремити від соціально-філософського знання людства перспективний гуманістичний концептуальний фонд і реконструювати його в Глобальний Футурологічний Проект позитивного перетворення людства;

- зважаючи на переконливо доведену соціально-етичну і політичну неефективність існуючих міжнародно-наддержавних організаційних структур, створити з моральних (не державних, не духовних) лідерів сучасності комітет «Совість Людства», віртуально включивши в нього найвидатніших гуманістів світу – М. Ганді, А. Швейцера, матір Терезу і так далі, щоб він міг на демократичній основі – із залученням інтелектуального потенціалу всіх людей Доброї Волі – розробити концепцію подолання світовою спільнотою системної соціоприродної кризи;

- Верховній світової соціогуманітарній науковій раді розробити конструктивну програму повномасштабного гуманістичного перетворення світового співтовариства, передбачивши створення Всесвітнього Соціального Парламенту як вищого органу представництва «солі землі».

Конструювання майбутнього органами соціального керівництва, в силу його частої змінюваності, здійснюється на короткі часові проміжки. Довготривале перспективне прогнозування при такому підході стає неможливим через небажання наступників продовжувати розпочате попередниками. Соціально-політичний устрій необхідно модернізувати таким чином, щоб Державна Загальнонаціональна Стратегія розроблялася при активному залученні інтелектуального потенціалу всього народу. Чергові групи правлячих еліт повинні давати клятву вірності обраному народом курсу. У процесі розробки «Стратегії» можуть бути використані цінні смислові конструкти соціально-філософської фантастики, футурології, теології та езотерики, а також різних галузей соціогуманітарного знання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Періодичний універсальний огляд з прав людини: короткий довідник [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <files/ua_40789UPR_Ukraine_Short_Guide_electronic_version.pdf >.
2. Про Національну доповідь «Новий курс: реформи в Україні 2010-2015»: Постанова президії Національної академії наук України від 24 березня 2010 р. № 78 // Новий курс: реформи в Україні. 2010-2015: Національна доповідь / Національна академія наук України; [за заг. ред. В. М. Гейця [та ін.]]. — К. : НВЦ НБУВ, 2010. — 232 с.
3. Модернізація України — наш стратегічний вибір: Щорічне Послання Президента України до Верховної Ради України. — К. : Парлам. вид-во, 2011. — 416 с.
4. Wilkinson R. The Spirit Level: Why Greater Equality Makes Societies Stronger. / R. Wilkinson, K. Pickett. — New York : Blomsbury Press, 2011. — 112, [1] p.
5. Беляков В. Н. Седьмая Рамочная программа Европейского Союза: возможности и правила участия / В. Н. Беляков, Е. А. Бубнова, А. В. Гушко. — Днепропетровск : Приднепровский научный центр НАН Украины и МОН Украины, 2010. — 116 с.
6. Колеман Д. Комитет 300. Заговор / Д. Колеман; Алгоритм, М. : 2009. — 272 с.
7. Тоффлер Э. Шок будущего: Пер. с англ. К. Бурмистров / Элвин Тоффлер — М. : ООО АСТ, 2002. — 557, [3] с.

© Іванов Є. В.

8. Ferguson N. Civilization: The West and the Rest / Ferguson. N. — The Penguin Press Н С, 2011. — 432 с.
9. Азимов А. Конец Вечности / Айзэк Азимов; Азбука, М. : 2000. — 336 с.
10. Гуин У. Ле. Роканнон / У. Ле. Гуин; Эксмо, 2010. — 288 с.
11. 11 Гуин У. Ле. Левая рука тьмы / У. Ле. Гуин; М. : Центрполиграф, Ростов-на-Дону: Гермес, 1993. — Серия: Осирис. — Выпуск 8. — 512 с.
12. Cummins E. Understanding Ursula K. Le Guin / Cummins E. ; University of South Carolina Press, 1990. — 216 p.
13. 13 Марианис А. Ванга. Огненная Библия. Все советы и пророчества / Марианис А. : Эксмо, 2010. — 224 с.
14. Ридинг М. Нострадамус: Благая весть: Предсказание известного прорицателя / М. Ридинг — СПб. : Весь, 2011. — 208 с.
15. Блаватская Е. П. Тайная доктрина. Синтез науки, религии и философии. Том 2. Антропознезис / Е. П. Блаватская — Азбука, 1006 с.
16. Линн Х. Смерти нет. Другая дверь Бога. — Х. Линн, Э. Кейси. — [Перевод с английского Г. И. Михайлова]. / СПб. : Будущее Земли, 2005 — 288 с.
17. Андреев Д. Л. Роза Мира / Д. Л. Андреев — Мир Урании, 2006. — 608 с.

Іванов Є. В. – доцент кафедри соціології, філософії та права Одеської національної академії харчових технологій

УДК: 130.1:316.012

КИТАЙСЬКА МОДЕЛЬ СОЦІАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ: МИНУЛЕ І СУЧАСНІСТЬ

Автор досліджує китайську модель соціального управління, доводячи, що в кінці 70-х рр. ХХ ст. уряд КНР на основі переосмислення конфуціанської ідеології зумів не тільки зупинити соціальну дезинтеграцію, змінивши логіку управлінських процесів, а й відкрив шлях до розвитку країни, яка зараз посідає роль економічного і політичного лідера світу.

Ключові слова: Китай, соціальне управління, медіація, суспільство.

КИТАЙСКАЯ МОДЕЛЬ СОЦИАЛЬНОГО УПРАВЛЕНИЯ: ПРОШЛОЕ И СОВРЕМЕННОСТЬ

Автор исследует китайскую модель социального управления, доказывая, что в конце 70-х гг. ХХ в. правительство КНР на основе переосмысления конфуцианской идеологии сумело не только остановить социальную дезинтеграцию, изменив логику управленческих процессов, но и открыло путь динамичному развитию страны, которая сейчас играет роль экономического и политического мирового лидера.

Ключевые слова: Китай, социальное управление, медиация, общество.

CHINESE MODEL OF SOCIAL MANAGEMENT: PAST AND NOWADAYS

Author examines the Chinese model of social control, arguing that in the seventies of the twentieth century the PRC government on the basis of a rethinking of Confucian ideology has managed not only to stop the social disintegration, changing the logic of management processes, but also opened the way for the dynamic development of the country, which now plays the role of economic and political world's leader.

Keywords: China, social management, mediation, society.

Актуальність вивчення китайського досвіду соціального управління та його філософського осмислення обумовлена ходом соціально-економічних реформ в Україні, а також необхідністю розв'язання важливих проблем соціальної філософії, серед яких можна назвати проблему осмислення національних моделей управління суспільством, виділення їх специфіки, сильних та слабких сторін.

Окремі аспекти китайської моделі соціального управління були досліджені в працях відомих вчених-китаєзнавців: В. В. Малявіна, Л. С. Переломова, Дж. Макгована, М. Гране та інших. Проблеми